

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

David Whitehouse: Postel

ILUSTRACE K VYBRANÉ KNIZE

Markéta Šestáková

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Mediální a didaktická ilustrace

Bakalářská práce

David Whitehouse: Postel
ILUSTRACE K VYBRANÉ KNIZE

Markéta Šestáková

Vedoucí práce: MgA. Mgr. Pavel Trnka
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literatury.

Plzeň, duben 2015

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	3
3	CÍL PRÁCE	5
4	PROCES PŘÍPRAVY	5
5	PROCES TVORBY	9
6	TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	11
7	POPIS DÍLA	13
8	PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	15
9	SILNÉ STRÁNKY	17
10	SLABÉ STRÁNKY	18
11	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	20
	a) Knižní a periodická literatura	20
	b) Internetové zdroje	20
12	RESUMÉ	21
13	SEZNAM PŘÍLOH	22

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Během studia na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara jsem ušla dlouhou cestu. Proces, který se snažím níže popsat a zachytit v obrazové příloze, byl dlouhodobý, avšak troufám si říci, že pro mou tvorbu byl naprosto zásadním krokem. Ilustrace jako doprovodná kresba k tištěnému textu¹ pro mne v dnešní době dostupnosti fotografií a didaktických kreseb na internetu i v odborných knihách ztrácí svůj původní význam.

Díky studiu v ateliéru Mediální a didaktické ilustrace pod pedagogickým vedením doc. ak. mal. Josefa Mištery a Ing. MgA. Václava Šlajcha jsem se naučila přemýšlet o ilustraci samotné jako o symbolickém, plnohodnotném a expresivním vyjádření, oproti její klasické roli. Toto, podle mého názoru moderní pojetí ilustrace, které pracuje se symboly a zachycuje spíše atmosféru knihy, než její samotný děj, jsem poprvé plně uplatnila v zimním semestru druhého ročníku při ilustraci knihy Vlkodlak Borise Viana. Při této práci jsem se zaměřila na určité prvky, symboly či samotné předměty, které mi při čtení knihy automaticky nabíhaly v mé mysli. Po konzultacích s doc. ak. mal. Josefem Mišterou a následně s Ing. MgA. Václavem Šlajchem jsem vyhodnotila jako nejlepší volbu využití formátu papíru a jeho přirozeného prostředí k doplnění symbolicky pojaté ilustrace. Tato ilustrace již nebyla omezená pouze formátem, ale pracovala s prázdným papírem a spolu s lineární kresbou tvořila atmosféru knihy, aniž by prozradila její děj.

V letním semestru druhého ročníku jsem za pomoci tohoto principu zpracovala některé semestrální úkoly a stejně tak i klauzurní práci na vybrané téma Bible - Nový zákon.

---

¹ Slovník cizích slov [online]. [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <http://www.slovník-cizich-slov.net/ilustrace/>

Přestože byl první ročník studia v ateliéru Mediální a didaktické ilustrace pod vedením ak. mal. Vladivoje Kotyzy zaměřen více kreslířsky s důrazem na realistické pojetí zadaného tématu spolu s přesnou lokací místa děje, v obou semestrech jsem zadaná témata zpracovávala volněji s ohledem na atmosféru prostředí a díky otevřenosti vedoucího ateliéru pana ak. mal. Vladivoje Kotyzy a všech členů komise své práce vždy obhájila na výbornou.

Druhým zásadním prvkem formování mého výtvarného vyjádření bylo absolvování čtyř semestrů předmětu figurální kresba pod vedením prof. ak. mal. Borise Jirků a MgA. Mgr. Pavla Trnky. Díky inovátorskému přístupu obou pedagogů jsem dokázala formovat výtvarno svých původně studijních kreseb, které se časem stávaly symboličtějšími a minimalističtějšími svým pojetím, aniž by ztratily svůj základ v kresbě podle modelu. Našla jsem ideální způsob vyjádření, a to především skrze lineární základ v kresbě, který se vyvíjel od velmi kontrolované linky až po expresivní, volnou a velmi uvolněnou lineární kresbu, již jsem použila při tvorbě své bakalářské práce. Velmi významnou roli zde hrálo omezení formátem, s nímž jsem se naučila pracovat více symbolicky než jen jako s pokladem pro studijní kresbu, a následně tento poznatek využila při tvorbě jak již výše zmíněné semestrální práce, tak i samotné práce bakalářské.

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

O podobě své bakalářské práce jsem přemýšlela s velkým předstihem. S jistotou jsem věděla, že budu zpracovávat již napsanou a vydanou knihu, a to proto, že jsem se po celou dobu studia na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara věnovala právě tomuto tématu. Nešlo tedy pouze o ilustrace samotné, ale o celkový vizuální styl knihy, souhru typografie s ilustracemi, volbu papíru, grafického návrhu přebalu, což, z mého pohledu, hraje velmi důležitou roli v knižní kultuře obecně. Bohužel, uplatnění tohoto globálního pohledu v knihách často postrádám.

Přestože jsem vybírala ze tří knih, nakonec jsem jako nejvhodnější zvolila románovou prvotinu anglického spisovatele Davida Whitehouse Postel.

Kniha o dvou stech padesáti stranách pro mne byla velkou výzvou nejen co se týče sázení textu, ale i hledání nejzajímavějších částí, nejlépe se hodících pro ilustraci.

Hlavním důvodem tohoto výběru byl způsob psaní a také řazení knihy, které se liší od tradiční chronologické vypravěčské linie. Za barvitě popsaným dějem se skrývá bohatá symbolika. Kniha je plná odkazů na problémy moderní doby, a tím se pro mne stala velmi inspirativní.

“Kvůli čemu v životě stojí za to vstát z postele?”² je otázka, která prolíná celou knihou. Knihou, vyprávějící o dospívajícím chlapci, který se v den svých pětadvacátých narozenin rozhodne rezignovat na všechny své povinnosti a lehne si do postele. Až později se čtenář i všichni blízcí hlavního hrdiny dozví, že je to navždy. Kniha naráží na problémy obezity, deprese, smrti, lásky, anorexie,

---

² WHITEHOUSE, David: Postel

rakoviny, vlastně všech civilizačních chorob.³ Způsob jakým je kniha napsána je bohatý na asociace, zároveň jsou některé části popsány se syrovostí, jež v člověku dokáže vyvolat velmi nepříjemné pocity. Zvoleným tématem je tedy ilustrace knihy Postel Davida Whitehouse, včetně zpracování typografie, předsádky a obalu knihy, jejichž role je v mém pojetí velmi důležitá.

---

³ WHITEHOUSE, David: Postel

3. CÍL PRÁCE

Ve své bakalářské práci jsem se snažila o vytvoření knihy, která prezentuje mé dovednosti jak v ilustraci, tak v dalších postprodukčních činnostech.

Dalším cílem bylo výtvarně zpracovat knihu tak, aby podtrhla styl autora knihy samotné a tématu, kterým se kniha Postel zabývá. I proto jsem zvolila kombinovanou techniku kresby tužkou s barevnými popisovači.

Díky kresbě progresem jsem se dokázala při tvorbě uvolnit, a dát tak lince její expresivní charakter. Tato hodnota byla vlastně něčím novým. Novým posunutím mé dosud kontrolované lineární kresby do roviny exprese, díky které jsem si způsob tvorby bakalářské práce mohla užít tak, jak jsem si to původně vytýčila jako hlavní cíl.

Ilustrace jsem od původních návrhů do finální podoby pozměnila mnohokrát, ovšem základem byla vždy právě lineární kresba. Na ní je většina ilustrací vystavěna. Jako barevný prvek, určitá grafická složka díla, byly použity popisovače, které svým charakterem, který je ve finálních ilustracích přiznaný, přirozeně doplňují monochromní kresbu.

4. PROCES PŘÍPRAVY

Důležitou a zároveň dlouhodobou roli v procesu přípravy na mou bakalářskou práci hrály zkušenosti z předchozích prací, jak jsem již popsala v první kapitole své bakalářské práce. Přestože jsem se ve své tvorbě chtěla často pokusit o zpracování autorské knihy, rozhodla jsem se, že si tuto výzvu nechám až na navazující studium a nebudu v tomto ohledu příliš experimentovat. Držela jsem se toho, že práce ilustrátora je většinou činnost, která doprovází, prezentuje a hlavně obohacuje jakýkoli psaný text. Proto jsem se rozhodla během chvíle pro téma Ilustrace ke knize.

Při čtení knih jsem se od jisté doby soustředila na to, zda by právě tyto mohly sloužit jako základ k mé bakalářské práci. Velmi mne zaujaly ty, v nichž autoři syrově popisují děj. Knihy napsané převážně autory tzv. beat generation, kteří se zabývali vždy konkrétním problémem vyskytujícím se v dané době. O to více jsem se nadchla, když jsem objevila knihu Postel napsanou Davidem Whitehousem, již jsem přečetla během tří dnů. Kniha byla napsána velmi otevřeně. Je to svým způsobem zpověď hlavního hrdiny, na níž je skvěle vystavěn celý příběh.

Do procesu přípravy samozřejmě patří výběr techniky zpracování ilustrace. Přestože ve všech návrzích dominovala lineární kresba, zpočátku byly návrhy více schematické. Snažila jsem se předměty z děje určitým způsobem znásobit, podle toho, jaký důraz na ně byl kladen, nebo spíše jakou vážnost jsem jim sama přikládala. Vznikaly tedy nejprve kolekce věcí, které byly ovšem ve výsledku zajímavé spíše vizuálně než obsahově, a tak jsem po konzultaci s vedoucím své bakalářské práce tento záměr přehodnotila. V původních návrzích se také objevila malba akrylovými barvami vystavěná na

lineárním základu perokresby, avšak tato technika byla pro literární styl knihy příliš těžkopádná. Ke stejnému výsledku jsem došla i co se týče návrhů, které byly tupované přes šablony a dala na radu svého vedoucího zúročit v bakalářské práci svou kresbu. Vybrali jsme společně práci tužkou, která lineární kresbě seděla nejvíce, doplněnou o barevné spektrum popisovačů.

Ráda bych uvedla několik zdrojů, které mi byly v rámci přípravy na ilustrace inspirací a díky nimž jsem mohla svou práci posunout do takové roviny, ve které se ve finální podobě nachází.

Bylo to seznámení se s tvorbou Martina Velíška, z níž mne nejvíce oslovila kniha Lyžaři. Práce je vystavěna na principu lineární kresby, která nutně nezaplňuje celý formát papíru, a přesto dokáže být velmi pestrá a působivá ve svém projevu.

Na doporučení vedoucího mé bakalářské práce jsem v rámci přípravy shlédla hudební film Pink Floyd: The Wall z rukou režiséra Alana Parkera, v němž se objevují animované sekvence od karikaturisty Geralda Scarfa. Výstavu jeho prací jsem také navštívila v českokrumlovské Egon Schiele Galery. V jeho tvorbě mne oslovuje spíše samotný námět ilustrace a časté užití principu metamorfózy objevující se v animacích, než styl, jímž jsou ilustrace vytvořeny.

Když jsem se rozhodla doplnit lineární kresbu o barevné prvky, přemýšlela jsem, jaké médium k tomuto účelu použít. Napadl mne akryl, barevný popisovač nebo digitální kolorování pomocí grafických programů. Postupně jsem vyloučila jak akryl z důvodu hutnosti a těžkopádnosti, jíž kresbu zatěžoval, tak i počítačový zásah, který mi není příliš blízký. Když jsem se rozhodla pro kresbu pomocí barevných popisovačů, velkou inspirací mi byla kniha Knihafoss české ilustrátorky Darji Čančíkové.

Přestože v mé bakalářské práci hraje použití fixu spíše roli grafického prvku, u některých ilustrací je dominantní. Aby však jeho použití v ilustraci působilo vyrovnaně, bylo mým záměrem posílit vizuální efekt na úkor příběhové linie, kterou čtenář přirozeně sleduje samotným čtením knihy.

5. PROCES TVORBY

Přestože do procesu tvorby bakalářské práce bych mohla zařadit i proces její přípravy pospaný výše, budu se v této kapitole zabývat svou tvorbou od momentu schválení vybrané techniky a odstartování práce na vybraných ilustracích.

Jelikož většina mých ilustrací vzniká bez předkresby a tím považuji každou za originální, bylo pro mne velmi těžké postupovat klasicky, tj. vypisováním významných momentů z knihy, jejich skicováním a po schválení následným překreslováním do finální podoby. Díky tomuto postupu byly první ilustrace příliš strnulé, podle vedoucího mé bakalářské práce místy nudné až nečitelné. Dalším pokusem se stalo odměřování času na jednu ilustraci tak, aby neměla tendence ilustraci více prokreslovat a tím se opět nedostala do polohy nečitelnosti a značné přeplácánosti kresby. Po výše zmíněném pokusu byly ilustrace zkonzultovány a označeny za příliš schematické, s čímž jsem musela souhlasit, jelikož ani mně nepřípadal tento způsob ilustrace adekvátní výběru knihu.

Rozhodla jsem se tedy začít se znovu do knihy a kreslit to, co mi vyvstane na mysli při vnímání příběhu. V tom momentě vznikla první ilustrace. Doplněna o prvky nakreslené barevnými popisovači se stala přesně tím, čeho jsem od počátku chtěla docílit. S velkou úlevou jsem tedy pokračovala ve stylu, který mi je paradoxně nejbližší už více let, ale díky momentu vzniku ilustrace se stával postupně více symbolickým a hravým.

Proces plnohodnotné tvorby tedy začal právě v tomto momentě. Ujasnila jsem si formát a z původně vybraného B5 jsem se rozhodla pro A5 nejen díky konzultaci s vedoucím své bakalářské práce, ale také, a to hlavně, proto, že principem ilustrace bylo využití formátu

prázdného papíru. Na základě předchozích zkušeností jsem právě se standardním formátem A5 dokázala pracovat mnohem přirozeněji. Knihu tvoří téměř třísetstránkový román, a tak i menší formát více vyhovuje jejímu účelu.

Jelikož některé ilustrace byly nejprve nakresleny a postupně seskládány v počítači, pracovala jsem na knize v elektronické podobě od samého začátku. Po domluvě s brněnským nakladatelstvím JOTA a podepsáním čestného prohlášení o použití textu pouze v mé bakalářské práci, jsem obdržela celý text knihy v elektronické podobě.

Sázení textu v grafickém programu Indesign jsem konzultovala s grafikem a typografem. Společně jsme vybrali vhodné písmo a jeho velikost tak, aby bylo dobře čitelné, vhodné pro velikost formátu A5 a zároveň nerušilo působení ilustrace na čtenáře.

Dalším důležitým prvkem, který mi osobně v knižní kultuře velmi chybí, byla vhodná volba papíru. Ten by měl být čtenáři příjemný na dotek, neměl by působit uměle a zvolená technika by na něm měla působit jako nakreslená.

Po pečlivém výběru papíru jsem v tiskárně EUROVERLAG nechala zhotovit nátisky ilustrací spolu s textem, a jelikož jsem s výsledkem byla velmi spokojena, nechala jsem knihy vytisknout tam.

Posledním krokem mé bakalářské práce bylo svázání knihy a vytvoření desek. Jelikož jsem v rámci studia absolvovala seminář knižní vazby pouze dvakrát, jednou v rámci plnění studijního plánu, podruhé z vlastního zájmu o knižní kulturu, rozhodla jsem se nechat tento velmi důležitý úkol na lidech, kteří se na vazbu přímo specializují. Knihu mi ušila absolventka Fakulty designu a umění z ateliéru Knižní vazby MgA. Jana Trnková.

6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Bakalářská práce byla nakreslena pomocí tužek značky Progresso a barevných popisovačů značky CENTROPEN. Jelikož jsem nevyužívala všechny barvy popisovačů a vybrané barvy nelze koupit samostatně, musela jsem si jich koupit velké množství. Se značkou CENTROPEN jsem chtěla pracovat záměrně z důvodu, že jsou vyráběny pro běžného uživatele, nikoli grafika. Díky tomu zanechávají stopu, která je mi v mých ilustracích velmi sympatická a plní určitou funkci.

Jako podklad pod kresby jsem použila klasickou čtvrtku bílé barvy, abych po scannování nemusela upravovat nutně i podklad kresby. Formát čtvrtky, od A5 po A4, nemusel být jednotný, jelikož některé kresby získaly finální podobu až v počítači.

Kresby jsem do elektronické podoby dostala díky scanneru značky Cannon a následně jejich sytost, odstín, jas a kontrast upravila v grafickém programu Adobe Photoshop tak, aby splňovaly mé požadavky a vypadaly i po vytisknutí jako originály. Upravování barevných ploch a detailů bylo náročnější, proto jsem si průběžně dělala tiskovou kontrolu v tiskárně Euroverlag s.r.o., kde jsem nakonec celou knihu tiskla.

Sazba knihy byla provedena za pomoci grafického editoru Adobe Indesign. Jako nejvhodnější písmo pro sazbu tohoto druhu literatury jsem po konzultaci s typografem použila písmo Baskerville velikosti 10 b. Stejně písmo jsem použila na úvodní straně knihy a obálce s využitím kurzívy, kterou Baskerville nabízí a která se k minimalisticky laděnému obalu knihy hodila nejvíce. Vše jsem samozřejmě konzultovala i s grafikem.

Velmi mi záleželo na volbě papíru, na kterém bude kniha tištěna. Vybrala jsem proto po mnoha zkouškách papír Flora odstínu Giglio, který má přírodní charakter, avšak jeho barva nechává ilustrace vyniknout. Papír má skvělé savé vlastnosti, a tak i kresba barevnými popisovači zanechává po tisku strukturu, která pro mne je velmi důležitá.

Na předsádku knihy je použit papír Tiziano odstínu Antracit, který se svou barvou velmi podobá charakteru Progressa. Tím celou knihu doplňuje, aniž by vybrané ilustrace jakkoli rušil, což by se mohlo stát v případě barevně zvolené předsádky.

Desky knihy jsou vytvořeny z dvoumilimetrové lepenky a potaženy stejným druhem papíru, jaký je použit v celé knize. To zejména proto, že je na obalu použita ilustrace Progressem a papír ji nechá vyniknout. Návrh na papírový obal knihy jsem vytvořila v programu Adobe Photoshop a využila jsem spojení dvou ilustrací. Tím jsem docílila symbolu, který není na první pohled zcela čitelný, avšak jako grafický prvek je plně funkční a velmi dobře koresponduje s ilustracemi uvnitř knihy.

Tisk knihy byl zadán tiskárně Euroverlag s.r.o., kde mi i výsledné PDF vyřadili tak, aby bylo možné knihu sešít vazbou typu V4. Vše bylo sešito slečnou Janou Trnkovou v Ateliéru Trnka a taktéž zde byly vyrobeny kartonové desky. Tento postup jsem zvolila na základě předchozí zkušenosti, kdy špatná vazba velmi negativně ovlivnila celý výsledný vzhled knihy.

7. POPIS DÍLA

Má bakalářská práce ilustrovaná kniha *Postel* od Davida Whitehouse čítá dva exempláře, jak je popsáno i v zadání. Kniha *Postel* je románovou prvotinou londýnského žurnalisty Davida Whitehouse. Autor, ještě ani ne třicetiletý, získal za rukopis v dubnu 2010 cenu pro začínající tvůrce *To Hell with Prizes*. Retrospektivní román popisující sobecký život Malcoma Edeho vypráví jeho mladší bratr, který je schopný, stejně jako celá jeho rodina, obětovat Malovi svůj život. Snad i proto se podivínský Malcolm, který odmítá vše rutinní a zdánlivě všední, v den svých pětadvacátých narozenin rozhodne už nikdy nevstat z postele.

Román se vyznačuje neotřelou strukturou. Poutavý styl zpestřuje jemně ironický nadhled, barvitá líčení a živé, někdy až kontroverzní obrazy. Popis dospívajících hrdinů, jejich nesnází a úzkostí mistrně vystihuje charakter doby, jejíž častý průvodní jev představují problémy deprese, obezity a slávy.

Jelikož kniha popisuje charakterů lidí, jejich pocity a často naráží na četná přirovnání k orgánům a stavbě lidského těla jako metafoře k popsání situace, pocitu nebo prostředí, postavy v mém příběhu mají pouze svou kostru. Není důležitý jejich vzhled, ale jejich vnitřní procesy. A tak velká většina mých ilustrací zachycuje tyto procesy v závislosti na vnitřním prostředí lidského těla.

Princip způsobu ilustrace je zvolen přesně k danému textu, a tak, ač jsou některé ilustrace malé svým formátem, jsou pro mne hodnotné obsahem. Pomáhají mi jako čtenáři oprostít se od popisovaného do úrovně fantazie.

Ilustrace jsou zpracovány výše popsanou technikou tj. tužkou typu Progresso a barevnými popisovači. Tento způsob jsem

vyhodnotila z důvodu charakteru kresby a obsahu knihy jako nejlépe se hodící. Kniha čítá 30 ilustrací. Jejich velikost je různá, některé jsou dvoustránkové, jiné jednostránkové a najdeme i pár ilustrací uzavírajících kapitoly. Ty jsou většinou pojaty jako ztvárnění běžných spotřebních věcí, jejich význam čtenář pochopí až po přečtení dané kapitoly.

Díky různé velikosti ilustrací je kniha pestřejší a brání jednotvárnosti v uspořádání ilustrací. Velikost ilustrací souvisí i s tím, jak silně na mne daná kapitola působila. Není to však pravidlem.

Dominující většinu ilustrací vytvořenou Progressem doplňují barevné ilustrace grafického charakteru, které knihu zpestřují. Fungují tedy spíše jako grafický prvek, který lineární kresbu určitým způsobem podtrhuje a dodává barevný akcent tam, kde jsem to považovala za důležité.

Desky knihy podhalují čtenáři způsob ilustrace, který provází celou knihu. Mým záměrem bylo, aby desky působily čistě a současně vynikl použitý ornament sestavený ze dvou srdcí, která patří hlavním hrdinům knihy. Proto i minimalistické zvolení typografie s písmem Baskerville symbol vhodně doplňuje.

8. PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Hlavní přínos pro obor ilustrace nacházím v tom, že byla zpracována tak obsáhlá kniha jako je román Postel. Tento druh literatury není často ilustrován z důvodu velkého rozsahu a s ohledem na výslednou cenu knihy, do které by pak zainvestoval jen velký fanoušek nebo milovník knižní kultury obecně.

Pro techniku ilustrace je voleno klasické médium, jež souzní s původním významem knihy. Ten pro mne osobně spočívá v tom, že knihu vnímám jako obal příběhu, který je uvnitř schován, to hmotné, které si mohu vzít s sebou. Knihu mohu založit na stránce, kde mne příběh inspiruje a spojit si její vizuální styl s textem.

Nemyslím si, že bych svou prací vytvořila něco jedinečného v celé šíři oboru, který studuji. Ale cítím, že jako člověku, pro kterého je tato kniha důležitá, mi mé vlastní zpracování jedinečně připadá.

Pan doc. ak. mal. Josef Mištera nám často říkal, že ilustrace v dnešní době žádá i nové pojetí. Svou ilustrací jsem se snažila vytvořit příběh, který je z části výpravový, ale převážně symbolický. Tato rovina ilustrace je mi osobně velmi blízká a v kontextu mnoha jiných prací i nová, přestože ve svém okolí znám autory, kteří na ilustraci nahlízejí podobně.

Jaká je budoucnost této knihy nevím, každopádně pro mne osobně má velkou hodnotu a je trochu i mým vlastním portfoliem. Demonstruje rovinu, do které jsem během studia na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara dospěla díky interakci s pedagogy, se svými spolužáky, s jejich díly, ale také s lidmi vyučujícími a studujícími jiné obory.

Díky nim jsem se dozvěděla, že ilustrace spočívá v pojetí knihy jako výtvarného celku. To považuji v oboru ilustrace za opravdu hodnotné.

9. SILNÉ STRÁNKY

Za silnou stránku mé práce považuji to, že kniha působí jako celek a všechny její části i ilustrace jsou stylově velmi příbuzné, i když námětově se liší. To úzce souvisí s jejich tvorbou, jelikož jsem se jimi nechávala vzájemně inspirovat. Rovněž propojení dvou technik považuji za dobrou volbu. Přestože je ilustrace vystavěna na lineární kresbě, barevné popisovače v některých případech pomáhají kresbu doladit a lépe tak z minimalistického pojetí symbolů vytvořit plnohodnotný celek.

Osobně se domnívám, že ilustrace jsou chytré a uvádějí člověka do děje knihy pokaždé v trochu jiné atmosféře. Jednou vyhrocenější, jindy klidné. Prázdná místa nechávají prostor pro čtenářovu fantazii. Pro kompozici ilustrací při skládání v počítači byl hlavním hodnotícím nástrojem můj vlastní názor. Snažila jsem se aplikovat výtvarná pravidla tak, aby ve výsledku ilustrace na čtenáře a diváka co nejintenzivněji působila.

Knihy pro mne byla od počátku velkou výzvou, hlavně pak soulad typografického zpracování s ilustracemi. Používání barevných popisovačů jsem ve své práci použila poprvé. To z toho důvodu, že práce s nimi je opravdu velmi omezená spektrem barev a tloušťkou tahu. I přesto si však myslím, že jsem jejich funkci využila účinně a včlenila takto zpracované ilustrace nenásilně mezi ilustrace nebarevné.

10. SLABÉ STRÁNKY

Nejsem autorem textu knihy, a tak se moje vnímání příběhu může velmi lišit od pocitů jiných čtenářů. Proto zvolené symboly výtvarného vyjadřování nemusí nutně každému s obsahem knihy korespondovat. Základ pro pochopení ilustrace ovšem vnímám v textu knihy, a tak není možné ilustrace plně prožít bez jejího přečtení. Slabou stránkou se tedy může zdát fakt, že ilustrace působí na čtenáře pouze v interakci s textem knihy, nikoli samostatně. Já jsem je ale s tímto záměrem vytvářela, a tak je pro mne zcela pochopitelné, že tyto mnohdy až abstrahované symboly rozplétá čtenář v momentě čtení románu.

Přestože jsem pro formát knihy použila standardní velikost A5, při jejímž tisku nezůstává odpadový materiál, a tak se stává její výroba ekonomicky výhodnější, musím podotknout, že kniha není levnou záležitostí. Přestože se jedná o román, jehož cena se v knihkupectví pohybuje kolem 250 Kč, pro mne byla výroba jedné knihy minimálně pětkrát dražší, počítám-li koupi papíru, platbu za tisk při velkém počtu stránek a ruční vazbu. Tím se kniha stává dostupnou spíše pro ty, kteří k ní mají blízký vztah, nebo pro mou rodinu a přátele, kteří by byli ochotni do knihy investovat.

Přestože jsem textovou část knihy konzultovala s typografem a grafikem, mohlo na dvou stech padesáti stránkách dojít k porušení některého z typografických pravidel.

S lítostí musím konstatovat, že za největší slabinu mé bakalářské práce považuji způsob zavěšení knihy. A to i přes to, že jsem vytvoření knihy svěřila odborníci. Zavěšení knihy a pomačkání předsádky u všech exemplářů považuji za fatální chybu. Je to už

druhá velmi špatná zkušenost s nabídkou služeb knihařství ve městě Plzeň. Bohužel nebylo v mých silách tuto skutečnost ovlivnit.

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

WHITEHOUSE, David. Postel. Brno: Jota, 2011. ISBN 978-80-7217-908-4.

VELÍŠEK, Martin a karel CÍSAŘ. Lyžaři. Praha: Argo, 1996. ISBN 80-720-3030-2.

ČANČÍKOVÁ BOGDANOVÁ, Darja a Marka MÍKOVÁ. Knihafoss. Praha: Baobab, 2007.

BLAŽEJ, Bohuslav. Grafická úprava tiskovin: Učebnice pro 4. roč. střední prům. školy grafické, stud. obor polygrafie. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990. ISBN 80-04-23201-9.

JIRKŮ, Boris. Druhé třetí oko. Praha: Volvox Globator, 2005. ISBN 80-7207-570-5.

B) Elektronické zdroje

Slovník cizích slov [online]. [cit. 2015-04-24]. Dostupné z:
<http://www.slovník-cizich-slov.net/ilustrace/>

Gerald Scarfe [online]. [cit. 2015-04-25]. Dostupné z:
<http://www.geraldscarfe.com/shop/books/the-making-of-pink-floyd-the-wall-paperback-version/>

12. RESUMÉ

As the theme of my bachelor thesis I have chosen The cycle of Illustration, which were created to the David Whitehouse's book The Bed. The main task was processing of illustrations to the book, a flyleaf, a book package and a book cover.

The finally book contains over thirty illustrations and counts two hundred thirty two pages. I read the book in summer holiday, and from the time I read it, i have known, that it is the right choice to create illustration for this type of literature and especially for The Bed book. I was fascinate with this book, with distinctive style, with using flashbacks. It is open today's very current questions of a disease of civilization.

The book tells about a boy whose name is Malcolm Ede. He is very selfish and tactless to his family. Whole story is telling by his younger brother. This narrator is whole his life in the shade of his brother, and his life starts at the moment, when his brother Malcolm dies. The story is very complicated in relationships, diseases and properties of character, which makes the book inspiring for the illustration.

The book The Bed is a first novel written by young London author David Whitehouse.

The longest part of my working on bachelor thesis was a phase of sketches. It takes about one and half month, and I tried many of drawing techniques. The best one which I have found by sketching was a linear draw by pencil called Progresso, with a graphic effect created by color makers. With using the same technique was create whole cover of the book.

The book is printed at the paper with a natural character, which is encouraging drawing by Progresso and color makers. A size of a book is A5 (14,85 x 21 cm). The character of illustrations is very symbolic and is based on the story which offers many metaphors. Very important is working with white paper, which supply spectator's fantasy. There is 250 pages of typography, so it is possible, that a strict reader could find some faults in it.

With whole the work, i wanted to create the book, which would be completely processed, and i think this main target was successfully satisfy.

13. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1

Klauzurní práce ZS 2014, Povídka Vlkodlak, Boris Vian

Příloha č. 2

Klauzurní práce LS 2014, Bible – Nový Zákon

Příloha č. 3

Klauzurní práce LS 2013 na téma Plzeň a řeky

Příloha č. 4

Figurama 2014, vlastní kresba

Příloha č. 5

Fotografie Davida Whitehouse

Příloha č. 6

Inspirace

Příloha č. 7

Skici k bakalářské práci

Příloha č. 8

Finální ilustrace k bakalářské práci - dvoustranné

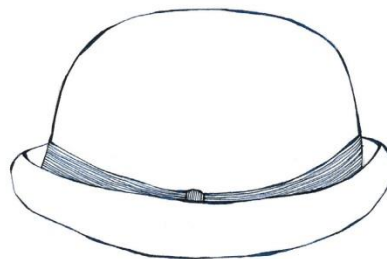
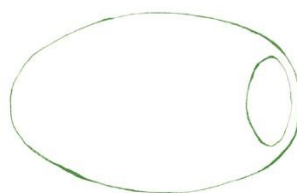
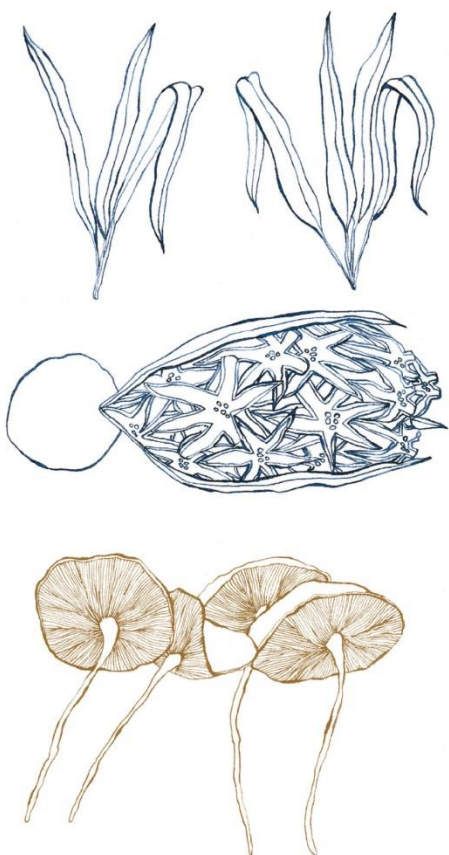
Příloha č. 9

Finální ilustrace k bakalářské práci - jednostranné

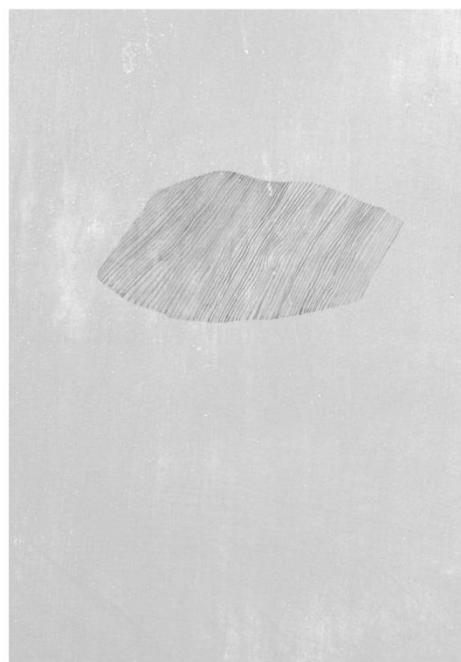
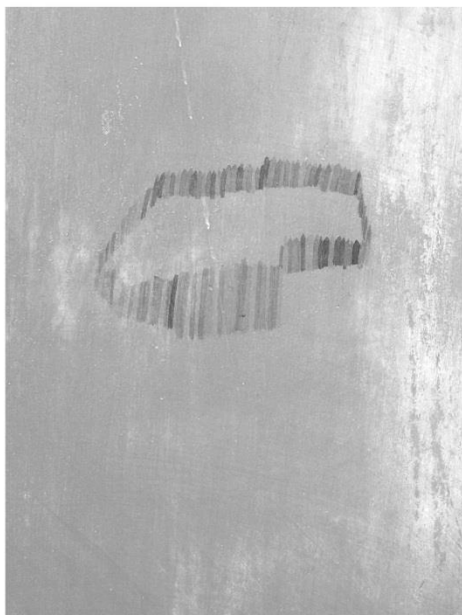
Příloha č. 10

Výsledná podoba bakalářské práce

Příloha č. 1

Příloha č. 2

Příloha č. 3

ÚSLAVA

délka toku: 96,3 km
plocha povodí: 755,7 km²
průměrný průtok: 3,53 m³/s

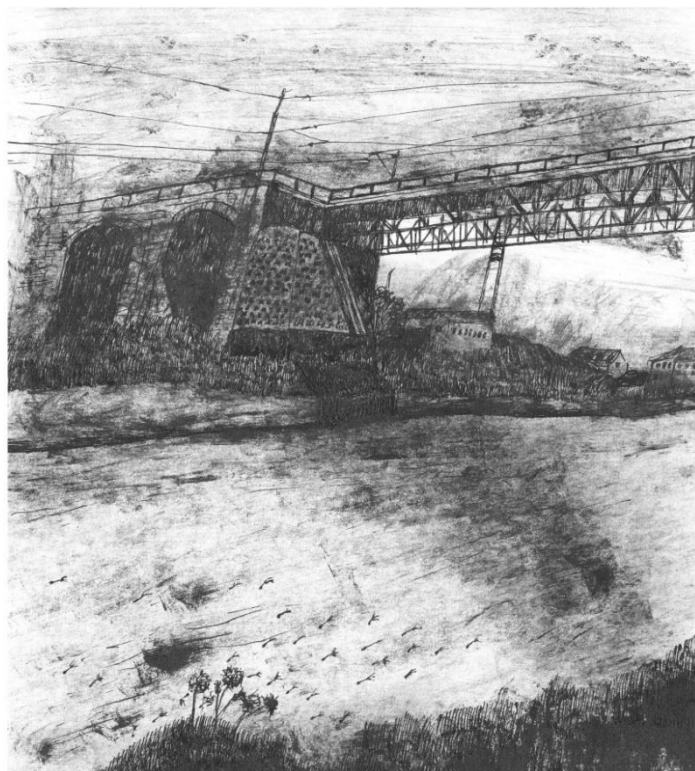
Není tu nikdo...

*Kdo přechází po zápraží,
či kroky septají v duši,
či blízkost samota tuší,
kdo vzbízí, kdo se tážní?*

*Nikoho nevidím. Kráčeje skrytý
slyšet je stále a vůně se vkrádá
v obrupotu blízkého stáda.
Kde je? Kdo o něm víte?*

*Kdo vrátil se na zápraží,
či touba pod okny dýcha?
Vůně neb úsměv ticha?
Není tu nikdo. Káva se praží.*

(Bobulav Ryněk)

ÚHLAVA

délka toku: 108,5 km
plocha povodí: 915,5 km²
průměrný průtok: 5,8 m³/s

Stíny

*Polem pluje vrány stín,
slast a úzkost jesenní,
list na vodách tušen,
ve spánku strach nevěstín.*

*Tone v stínu oblaku,
chvěr tůňi přebíjejí,
kaderi na země lici.
Jenom skrok zní po ptáku.*

(Bobulav Ryněk)

Příloha č. 4

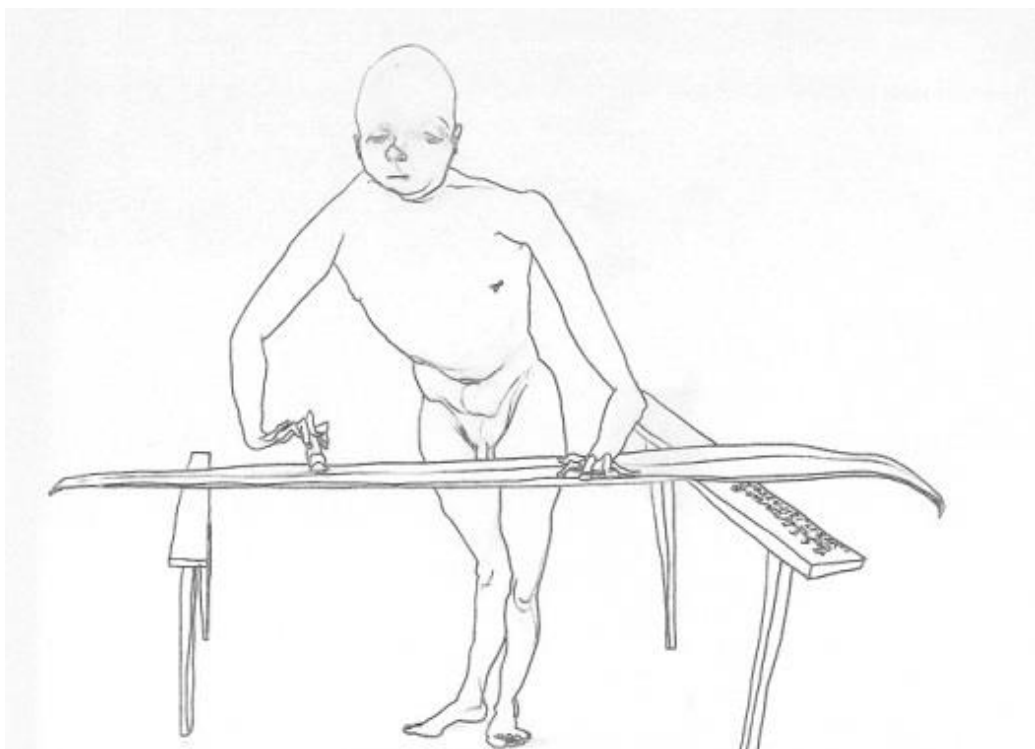
Příloha č. 5

Příloha č. 6

Martin Velíšek: Lyžaři

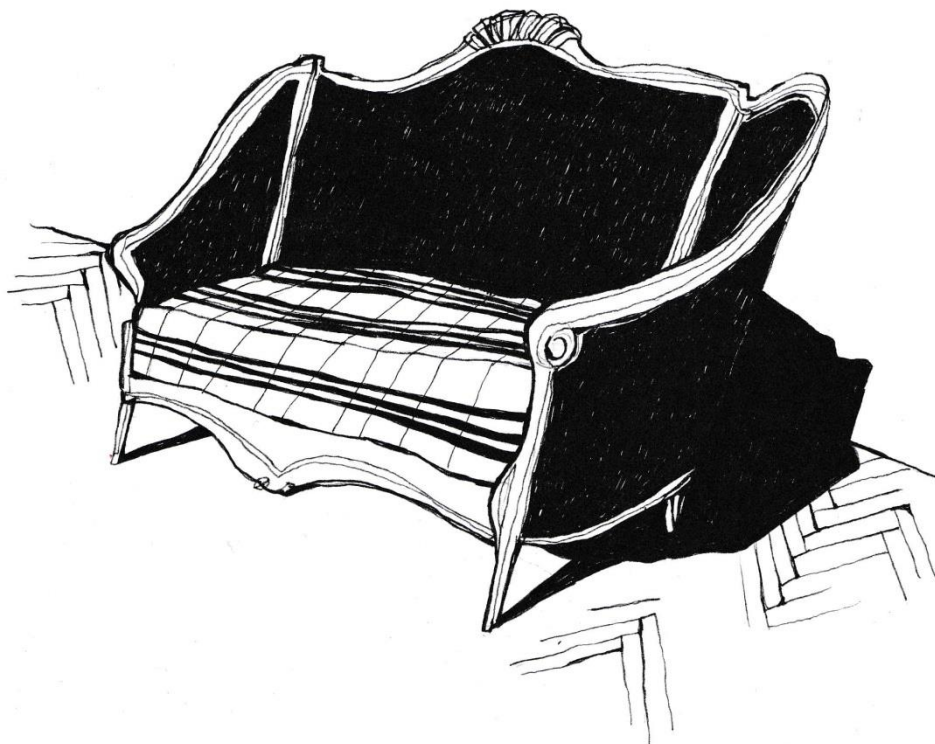
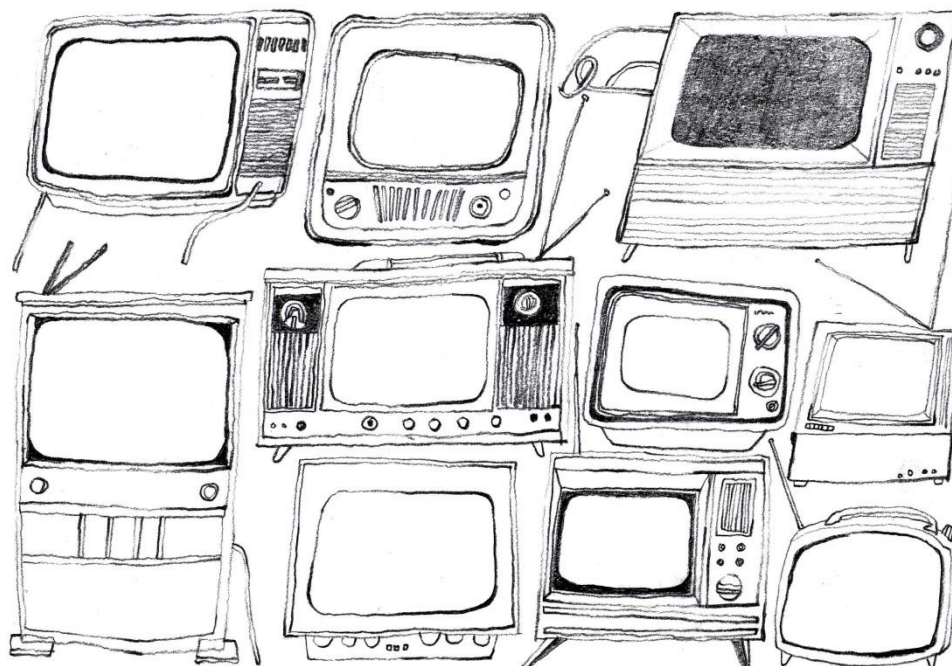
Gerald Scarfe

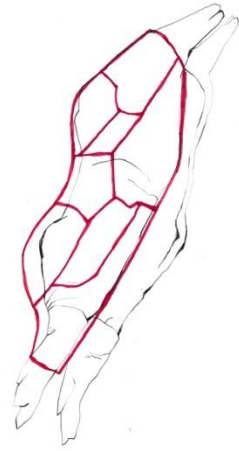

Darja Čančíková

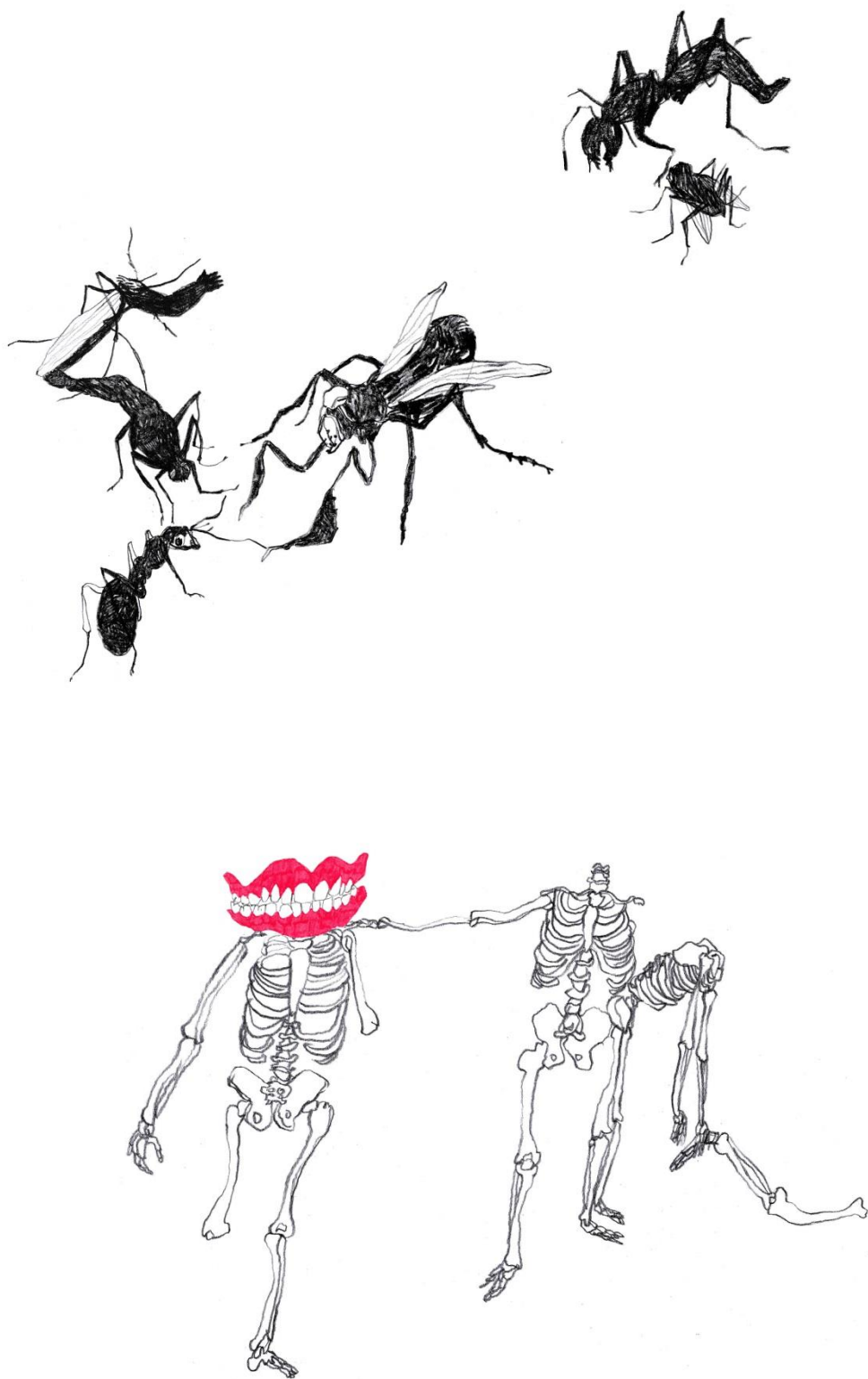
Příloha č. 7

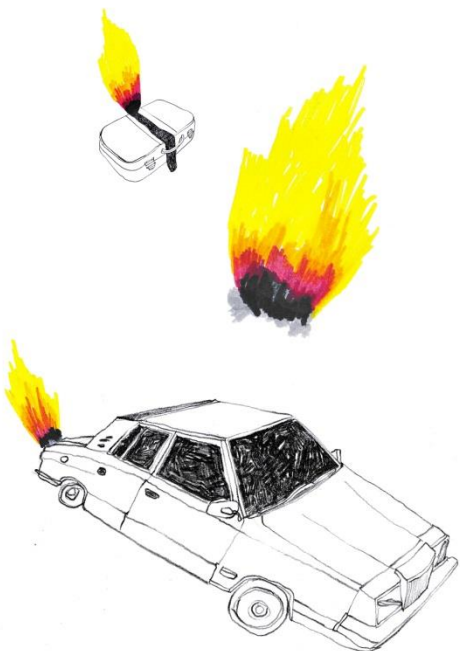
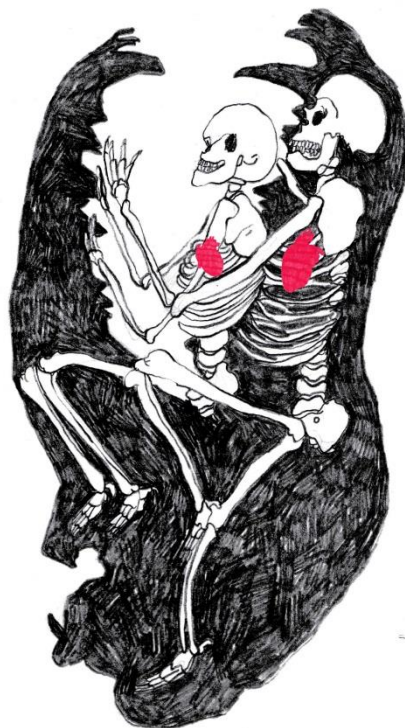
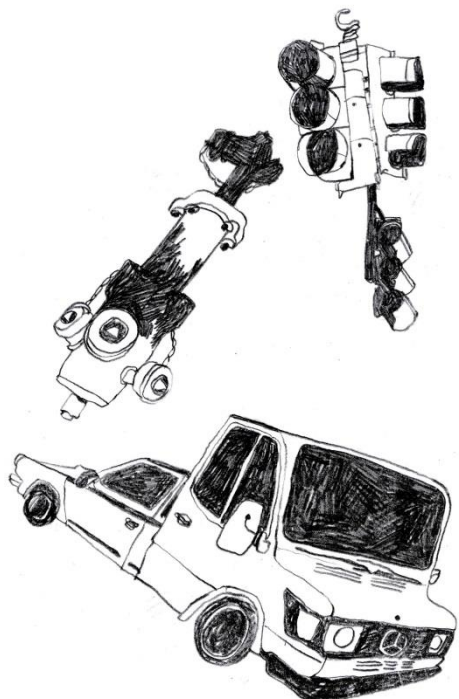

Příloha č. 8

Příloha č. 9

Příloha č. 10

